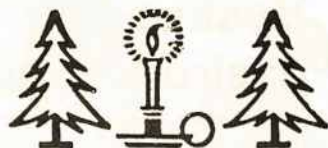

TĖVIŠKĖS AIDAI

KALĖDŲ SVEIKINIMAI

Jau artinasi Kalėdų šventės. Savo gimines, draugus, artimuosius, organizacijos savo narius pasveikinkime per „Tėviškės Aidus.“ Trumpas, tradicinis sveikinimas tik \$10, atsiunčiant kartu su sveikinimais, kurie bus atspausdinti „TA“ Kalėdų laidoje. Nelaukime paskutinės dienos, jau dabar iš anksto atsiųskime sveikinimus ir rūpesčiai dings.

Apmokėtus sveikinimus atsiųsti iki gruodžio 1 d., nes juos reikia sugrupuoti prieš leidžiant į kompiuterį

Prašome visų skaitytojų prisųsti prenumeratą už ateinančius metus, o dar neapsimokėję už šiuos metus, nuoširdžiai prašome nebedelsti.

„Tėviškės Aidų“ Redakcija
ir Administracija

Nr 47 (1926) 1994 m. gruodžio mėn. 6 d. Elna 39-tus Metus. Melbourne

Nekaltasis Švč. M. Marijos Prasidėjimas

„Graži Marija, Tu esi,
pradėta nekaltai...“

Siandien Marijos Nekaltojo Prasidėjimo šventė. Kaip šeima be motinos, taip Bažnyčia jaustųsi be Marijos ir josios kulto. Neįsivaizduojame klestinčio Bažnyčios gyvenimo be nekaltosios Mergelės ir tyrosios Motinos Marijos asmens žavesio. Ir nenuostabu, kad tiek gražiausių titulų, poezijos, muzikos ir meno kūrinių yra skirta Marijai.

Pirmųjų tėvų klaida tarsi tamsiu debesiu apgaubė žmonijos gyvenimo kelią. Tą prarają, skiriančią mylinti Tėvą - Dievą ir jo kūrinius - žmones tegalėjo panaikinti tik didelė, tyra ir šventa auka. Ir šią žmogaus sutainikinimo su

Dievu auką - Jėzų Kristų nuo prakartėlės iki Golgotos lydejo nuolankiausioji ir tyriausioji žmonijos duktė - Marija. Ją nuo amžių Dievas buvo numatęs šiai misijai, todėl apsaugojo ir nuo mažiausios dėmės. Ji savo sielos skaisnumu ir gyvenimo nekaltumu iškilusi virš visų, lyg keldrodė žvaigždė nušviečia žmonijos gyvenimo naktį. Ji tarsi jūrų švyturys rodo kelią kiekvienam iš mūsų, keliaujančiam per gyvenimo sūkurius į Viešpaties ištikimiesiems parengtą laimės uostą.

Marija - Nekaltoji Mergelė, bet ji yra ir Sopulingoji Motina, lydėjusi Sūnų Golgotos kančioje. Ji neapleidžia kenčiančių, jos besišaukiančių vaikų.

Laiminga amžinybei pasiekti

reikia ir žemės vargo, ir skausmo, o kartais ir kančios, panašios į Motinos Marijos kančią.

Kad ir kas įvyktų, kokius tik sutiktume bandymus - niekas neturi sugriauti mums sielos ramybės, niekas neturi palaužti tikinčiojo dvasios. Atminkime, kad Dievas niekada neduoda kryžiaus, viršijančio mūsų jėgas.

Gyvenimo nemalonumus, skausmą sudėkime ant Nekaltosios rankų, kad ji, papuošusi savomis dorybėmis, kaip gėlių puokštę, kaip permaldavimą už mūsų tautos ir viso pasaulio žmonių nedorybes, sudėtų prie Aukščiausiojo sosto.

Melskimės, kad tas mažasis Gintaro Kraštas, Nekaltajai Dievo Motinai globojant, savo vaikų darbais pasauliui liudytų dieviškosios meilės jėgą, išugdančią žemėje dvasios galiūnus.

Paštuvoje įsteigtas Basųjų karmeličių vienuolynas

Spalio 1-ąją, šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės dieną, Paštuvoje (Kauno arkivyskupija) įsteigtas Basųjų karmeličių vienuolynas. Šv. Mišias šia proga aukėjo Kauno vyskupas augziliaras Vladislovas

Michelevičius ir devyni kunigai. Tardamas įžanginį žodį vyskupas nedideliame mediniame name įsikūrusį vienuolyną palygino su Betliejumi, pabrėždamas, kad jis, nors ir būdamas mažas, esąs didelis malda ir kontempliacija. Tėvas Leonardas Jagminas SJ per

pamokslą akcentavo maldos reikšmę ir pažymėjo, kad kontempliatyvūs vienuolynai, tarsi požeminiai vandenys, gaivina Bažnyčios dirvą. Po pamaldų Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės vardu pašventinta vienuolyno koplyčia.

Tai pirmasis po 129 metų

Lietuvaitės prie šulinio (Rumšiškų buties muziejus) J. Polio nuotr.

Lietuvoje atsikūręs karmeličių vienuolynas. Karmeličių veikla Lietuvoje buvo nutraukta 1865 metais, kai caro valdžia uždarė jų vienuolyną Vilniuje. 1992 m. rugsėjo mėnesį grupė moterų iš Lietuvos kreipėsi į Didžiosios Britanijos Basųjų Karmeličių Asociaciją, prašydama padėti atgaivinti ordiną mūsų šalyje. Tais pačiais metais Kauno arkivyskupas kardinolas Vincentas Sladkevičius kreipėsi į Basųjų karmeličių ordino generalinį vyresnįjį tėvą Camillo Maccise OCD, prašydamas įsteigti Kauno arkivyskupijoje Basųjų karmeličių vienuolyną. Tėvas C. Maccise atsakė, jog, susidarius reikiamam seserų steigėjų skaičiui, ordinas neprieštaraus vienuolyno steigimui. Pagal Basųjų karmeličių konstituciją vienuolyną steigti gali ne mažiau kaip 8 seserys, davusios amžinuosius įžadus. 1994 m. pradžioje trys seserys iš Skotijos, Anglijos ir Kroatijos jau buvo sutikusios įsikurti Lietuvoje. Dvi iš jų sausio mėnesį atvyko į Lietuvą, kur susipažino su vienuolyno įsteigimo galimybėmis. Balandžio mėnesį dalyvauti steigiant vienuolyną pasiryžo dar viena sesuo iš Velso. 1994 m. gegužės 3 d. į Kauną atvykęs t. Camillo Maccise pasitarė su kardinolu V. Sladkevičiumi, apžiūrėjo kardinolo būsimajam vienuolynui padovanotus pastatus, kuriuose anksčiau buvi įsikūrusi Paštuvos parapijos klebonija. Ordino generalinis vyresnysis leido visoms keturioms seserims palikti savo bendruomenes ir vykti į Lietuvą, sumažindamas privalomą 8 seserų steigėjų skaičių iki keturių. Atvykusios į Lietuvą karmelitės drauge su lietuvių kandidačių grupe ėmėsi vienuolyno namų remonto bei rekonstrukcijos darbų. Spalio 1 dieną kontempliatyvų gyvenimą pradėjusių šv. Juozapo ir šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės bendruomenę šiuo metu sudaro minėtosios 4 seserys iš užsienio ir 5 postulantės iš Lietuvos.

Katalikų Bažnyčia Lietuvoje

Vyskupas Tunaitis: „Atgavus laisvę pasirodė, kad mes tikėjimą išlaikėm“

Vilniaus vyskupo augziliaro Juozo Tunaičio teigimu, nepaisant sovietmečio represijų lietuvių tauta išliko katalikiška. „Atgavus laisvę vis dėlto pasirodė, kad mes tikėjimą išlaikėm“, - pabrėžia vyskupas. „Bažnyčia lanko gana daug žmonių, daugelis jų atsiverčia, atsigaua vienuolynai, katalikiški laikraščiai, turime religijos valandėlių per televiziją, radiją, tikėjimo pažinimas dėstomas mokyklose“, - sako jis. Žinoma, priduria ganytojas, Bažnyčia susilpnėjusi. Prieš karą laikyta, kad 80% Lietuvos gyventojų yra katalikai. Dabar, vyskupo J. Tunaičio įsitikinimu, gal yra 60%, kurie laiko save katalikais, „o praktikuojančių gal būtų kokie 10-15%“. Tačiau vyskupas mano, kad tauta išlaikiusi katalikiškas nuostatas. Tai lėmė intensyvus religinis gyvenimas prieš karą.

„Lagerius, kalėjimus, trėmus perėję žmonės, buvo labai religingi, todėl ir jaunimo nepavyko vienu kirčiu atkirsti nuo religijos. Tikinčiose šeimose išaugusios kartos jei ir netapo uoliai katalikiškos, tai bent visai neatsižadėjo antgamtinės tikrovės.“

Pasakodamas apie spalio viduryje Varšuvoje vykusią pokomunistinių šalių vyskupų konferenciją, kurioje jis atstovavo Lietuvos Bažnyčiai, vyskupas augziliaras J. Tunaitis pažymėjo, jog Katalikų Bažnyčia visose pokomunistinėse šalyse vienija bendras patyrimas „Bendra tai, kad komunizmas visokias dvasines vertybes naikinančia jėga palietė šių valstybių žmones“, varžė Bažnyčios veiklą. „Bendra ir tai, kad visuose pokomunistiniuose kraštuose gyvena toks pat sovietinis žmogus“, - pridūrė jis. Sovietinės sistemos

suformuotas žmogus atitrūkęs nuo dvasinių vertybių ir pasinėręs į materialines, „ypač dabar, kai atgauta laisvė, kuri ji labai sutrikdė“. „Laisvė, jo nuomone, yra laisvė daryti viską be atsakomybės, be savo poelgių vertinimo. Jis paiso tik savo interesų, neatsižvelgdamas į kitus žmones. Svarbiausias sovietinio žmogaus kriterijus - asmeninė nauda... Be to, žmonės yra praradę iniciatyvą, laukia nurodymų, dirba nepaslinkiai“, - tęsė vyskupas. Vilniaus ganytojo teigimu, pokomunistinių šalių vyskupai mano, kad šiandien „Bažnyčia turėtų skatinti žmones atkurti pagarbą dvasinėms vertybėms ir Bažnyčios skelbiamai Evangelijai“, siekti, „kad žmonės vėl pradėtų vienas kitą mylėti ir atjausti“.

Katalikų Bažnyčia
Lietuvoje

TRUMPAI

Atsistatydino du ministrai. Lapkričio 3-ąją atsistatydinimo pareiškimą parašė kultūros ministras D. Trinkūnas. Jis spaudos atstovams atsisakė nurodyti pasitraukimo priežastis. Lapkričio 9 d. tokį pat pareiškimą premjerui A. Slezevičiui įteikė sveikatos apsaugos ministras J. Brėdikis. Beje, tą pačią dieną Vilniuje buvo susirinkę Lietuvos medikų organizacijų koordinacinės tarybos nariai, jie svarstė krašto sveikatos apsaugos kritinę padėtį. Pateikti reikalavimai Vyriausybei. Jeigu nebus į juos atsakymo, medikai steigs streikų komitetą ir imsis organizuoti streikus.

Lapkričio mėn. viduryje Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos sesijoje buvo pasiūlyta svarstyti mirties bausmės panaikinimą valstybėse - Jungtinių Tautų Organizacijos narėse, tačiau daugumos reikalavimu, nuspręsta šio klausimo svarstymą atidėti iki kitų metų generalinės asamblėjos sesijos.

Rezoliuciją dėl mirties bausmės klausimo įtraukimo į generalinės asamblėjos sesijos darbotvarkę pateikė Italijos ambasadorius Jungtinėse Tautose Francesco Paolo Fulci. Tačiau pasipriešinus Jungtinių Amerikos Valstybių, Kinijos ir kitų kraštų, kur šiuo metu taikoma mirties bausmė atstovams, rezoliucija buvo atmesta ir klausimo svarstymas atidėtas kitoms metams. Vieningai prieš mirties bausmės panaikinimą pasisakė islamo valstybių atstovai. Sudano ambasadorius pareiškė, jog islamo religijoje mirties bausmė yra Dievo teisė ir dėl to ji turi būti palikta valstybių teisinėse sistemose. Šiuo metu Jungtinių Tautų Organizacijai priklauso 184 valstybės; mirties bausmė taikoma 136 valstybėse.

Popiežius Jonas Paulius II lapkričio 8 d. Sv. Petro bazilikoje aukojo Mišias už per praėjusius vienerius metus pasaulyje mirusius kardinolus ir vyskopus.

Per vienerius metus - nuo praėjusių lapkričio pirmos dienos iki šių metų lapkričio pirmosios - mirė 8 kardinolai: buvęs katalikiškųjų studijų kongregacijos prefektas prancūzas kardinolas Gabriel-Marie Garrone, buvęs Indonezijos Semarango arkivyskupas kardinolas Justinas Darmono, buvęs Pakistano sostinės Karachi arkivyskupas kardinolas Jose Maria Cordeiro, buvęs Paryžiaus arkivyskupas kardinolas Francois Marty, buvęs Pietų Afrikos Cape Towno arkivyskupas kardinolas Owen MacCann, buvęs Romos Grigaliaus universiteto rektorius ir Ekvadoro Quito arkivyskupas kardinolas Pablo Munoz Vega, buvęs Libano maronitų patriarchas kardinolas Antoine Pierre Khoraihe ir Prancūzijos Lyono arkivyskupas kardinolas Albert Decourtray. Per tą patį vienerių metų laikotarpį visame pasaulyje taip pat mirė 107 arkivyskupai ir vyskupai. Paskutinis šiemet mirusiųjų vyskupų sąrašė yra Korėjos Chun Cheon vyskupas Thomas Stewart, miręs šių metų spalio 30 dieną.

bevelija pigius amerikietiškus greito praturtėjimo vadovėlius. Tiesiog, atrodo, kad 70 komunizmo metų, panaikino 2 tūkstančius istorijos metų.

Lietuvių Radijo Tarnyba
Vatikane

„Actio catholica Patria“ nori formuoti naujus mokinių tarpusavio santykius

Katalikiška jaunimo organizacija „Actio catholica Patria“ nori formuoti naujus mokinių tarpusavio santykius ir ketina pradėti dirbti su ištisomis mokinių klasmėmis. Organizacijos pirmininko Arūno Kučiko teigimu, imtis naujos iniciatyvos paskatino per šiuo metų rugpjūčio 31 d. visuotinę audienciją pasakytas popiežiaus Jono Paulius II raginimas laikyti jaunimą „aktyviais subjektais, evangelizacijos protagonistais ir socialinio atsinaujinimo architektais“. Pasak pirmininko, mokinių klasmės bus kviečiamos apsilankyti organizacijai priklausančiuose katalikų jaunimo namuose Kulautuvoje, kur jaunuoliai bendrauti bus mokomi pagal naujas specialiai parengtas

pedagogines programas. Arūnas Kučikas taip pat informavo, kad artimiausiu metu Kulautovoje bus pradėti rengti moksleivių vadovams skirti kursai, kurių metu jie susipažins su naujais grupinio darbo metodais.

„Actio catholica Patria“, įsikūrusi Kaune, yra katalikų visuomeninė organizacija, kurios pagrindinis tikslas padėti nuo tikėjimo nutolusiam jaunimui rasti krikščioniškas vertybes ir pagal jas formuoti tolesnį savo gyvenimą. Šiuo metu „Patria“ veikla apima keturias sritis. Kauno mieste organizacija globoja 70 vienišų senų žmonių, už kurių priežiūrą atsakingi penki suaugę asmenys, koordinuojantys 30 jaunų savanorių darbą. Laisvanoriškosios socialinės

veiklos metų programoje dalyvauja 16 savanorių, kurie 9 mėnesius (ne mažiau kaip 4 val. per dieną) dirba socialinį darbą ir, globojami pedagogų grupės, per keturis savaitinius seminarus aptarinėja asmeninį patyrimą bei nagrinėja jiems iškiliančias aktualias problemas. Kulautovo jaunimo namuose įvairios nedidelės jaunuolių grupės, globojamos grupinio darbo metodus įsisavinusių pedagogų, gali bendrauti tarpusavyje, svarstyti jiems rūpimus klausimus. Europos jaunimo bendradarbiavimo programa numato kasmetines trijų savaitių stovyklas, kuriose dalyvauja jaunimas iš įvairių Europos šalių. Čia jaunuoliai vienas su kitu susipažįsta, aptarinėja aktualias Europos problemas, ieško galimų jų sprendimo būdų.

KBL

Penki metai nuo Berlyno sienos griuvimo

Lapkričio 9 d. sukako lygiai 5 metai nuo Berlyno sienos griuvimo. Prieš penkerius metus - lapkričio 9 dieną, entuziastinga Rytų Berlyno gyventojų minia pirmą kartą galėjo be baimės nueiti į vakarinę miesto dalį. Berlyno siena buvo dviejų ideologinių blokų priešiško ir Rytų Europos tautų pavergimo simbolis. Jos griuvimas turėjo simbolizuoti naujos demokratiškos ir klestinčios Europos pradžią.

Tačiau, kaip dabar matome, taip neįvyko. Po entuziazmo euforijos, didesnė Rytų Europos visuomenių dalis greit nusivylė. Pakako kelerių metų, kad žmonės besąlygiškai rėmė naujas demokratines vyriausybes, savo balsus atiduotų persivadinusioms komunistų partijoms. Dabar beveik prie visų

valstybių vairo stovi vardus pakeitę tie patys senųjų nomenklaturų pareigūnai. Buvusi komunistų partija pirmiausiai laimėjo Lietuvoje 1992 metais, paskui Lenkijoje - pernai rudenį, Vengrijoje - šių metų birželio mėnesį, Slovakijoje - rugsėjo mėnesį, ir t.t.

Kodėl taip greit atslūgo Rytų Europos žmonių demokratinis entuziazmas - duodamas interviu, mėgino atsakyti Italijoje gerai žinomas žurnalistas Demetrio Volčič, 14 metų išbuvęs Italijos valstybinės televizijos korespondentu Maskvoje.

Pagrindinį vaidmenį suvaidino visuomenės nepasitenkinimas ekonominių reformų vykdymo būdais, pasakė Demetrio Volčič. Vakarų valstybių pasiūlyti receptai negalėjo pasitvirtinti, nes Rytų Europoje nebuvo tų pamatinių

struktūrų, kurios yra būtinos, kad sėkmingai veiktų rinkos ekonomika. O improvizacija ekonomikos srityje savaime atnešė skurdą. Dėl to nenustatbu, kad dalis žmonių dabar pasiilgsta marksistiškos lygybės, kur galima nedirbti, nejausti jokios atsakomybės, kur valstybė kiekvienam užtikrina minimumą.

Svarbų vaidmenį suvaidino ir kultūrinė Rytų Europos valstybių visuomenių degradacija, - kalbėjo Demetrio Volčič. Tą įsimininą 1989 metų lapkričio 9 dieną, kai pirmą kartą Rytų Berlyno gyventojai galėjo nueiti į Vakarų Berlyną, buvo manoma, kad žmonės eis į muziejus, teatrus, kad prasidės ir niekada nesibaigs kilnus berlyniečių susitikimas, o pasirodo, kad didžiausios minios suplūdo į parduotuves ir už sunkiai sutauptas deutchmarkes prisipirko visokiausių plastmasinių niekniekių.

Panašiai ir Rusijoje: demokratinio sujudimo pradžioje leidyklos ėmė spausdinti devynioliktojo amžiaus antros pusės literatūros klasikų ir žmonės juos graibstė. Gi dabar skaitytojai

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė dr. Aurelija Sadauskienė. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiūra.

Published by E. Sidlauskas
22 Stradbroke Dve.,
St. Albans. 3021
President of the Lithuanian
Catholic Federation

Nusikaltėlių provokacija

Nuteisto mirčiai Boris Dekanidzės tėvas, G. Dekanidzė pagrasino susprogdinti Ignalinos atominę, jei jo sūnus, suorganizavęs ir įsakęs V. Lingio nužudymą, būtų nubaustas pagal Lietuvos įstatymus mirties bausme. Į nusikaltėlių brigados vadovybės grasinimus mūsų vyriausybė atsakė sustiprindama atominės apsaugą, iškviesdama švedų ekspertus padėti. Ne tik valdžia, bet ir Lietuvos gyventojai dėl to nesijaučia saugūs. Jei B. Dekanidzė galėjo įsakyti nužudyti nekaltą žurnalista, jo tėvelis ko gero su ramia sąžine galėtų suroganizuoti Ignalinos jėgaines susprogdinimą. Tokiem tipeliams žmonių gyvybė nieko nereiškia.

Taip išprovokuota Lietuvos visuomenė pradeda statyti klausimą: „Kas yra mūsų šalies šeimininkai: mes lietuvai ar svetimi sukčiai atvykę nežinia iš kur?“ Valdžiai ir visuomenei dabar reikia skubiai apsispręsti ir parodyti, kieno žemė yra Lietuva.

Kad sėkmingiau sutramdyti pavojingą priešą, jį verta pažinti. Dekanidzės, Kaplanai, Dovidas ir Michailas Smuškevičiai bei daugelis į juos panašių apleidė S. Sajungą aštuntam dešimtmetyje, kai buvo pasirašyta Vašingtono-Maskvos sutartis, pagal kurią šitie tautiečiai gali išvykti į Izraelį. Vietoj to, emigrantų dauguma atsidūrė JAV, Kanadoje ir Australijoje. Broliai Smuškevičiai apgavo amerikiečių sveikatos draudimo kompanijas atsidarę neva tai analizių laboratorija, į kurią šamokslininkų sėbrai siūsdavo ligonius daryti nereikalingus tyrimus, už kuriuos mokėdavo apdraudimo įstaigos. Vidutiniškai už kiekvieną tariamą ligonį į brolių Smuškevičių kišenę draudimo įstaigos turėjo atiduoti po 8000 dolerių. Tokiu būdu gimė Lietuvoje sukčiai nelegaliai išgavo virš 1 milijardo dolerių! Jiems yra iškelta byla, bet broliai gudruoliai prieš tai pasiskelbė subankrotavę, ir draudimo bendrovės to milijardo neatgavo.

B. Dekanidzė varė biznį Vokietijoje vogtais automobiliais, kol vokiečių policija neatkreipė į jį dėmesio. Pabėgęs iš Vokietijos jis prisiglaudė Lietuvoje, o išvarytas iš ten, apsigyveno Rygoje, iš kur tvarkė Vilniaus brigados reikalus. Kai jo diriguojamas nusikalstamumas buvo aprašytas „Respublikos“ laikraštyje, B. Dekanidzė įsakė nužudyti tų straipsnių autorių V. Lingį. B. Dekanidzės vadovaujama nusikaltėlių gauja labai staigiai praturtėjo dėka nelegalios akcijos. Dabar jai priklauso virš dešimt firmų, kurios lyg ir legalizuoja nešvarių pinigų plovimą. Vilniaus brigados veikla apima ne vien Lietuvą, bet Latviją, Estiją, Lenkiją, Rusiją ir Vokietiją.

Dovydas Smuškevičius, įsipainiojęs į medicinos draudimo aferas JAV, sako, dabar grįžta į Lietuvą, kur užsiimsias medicinos praktika...

Nusikaltėlių oranizacija yra turtinga ir įleitus šaknis keliose valstybėse. Už B. Dekanidzės išlaisvinimą iš kalėjimo buvo pasiūlyta 10 milijonų dolerių! Bet šį kartą nepavyko. Brigada turi savų agentų kontražvalgyboje, mitinėje, kai kuriose ministerijose. Net vienas iš Prezidento patarėjų buvo nufotografuotas, kai nuėjo

Rašo dr. Jonas Kunca

kalbėtis su Dekanidzės advokatais. Apie ką jie šnekučiavo, kol kas nežinoma.

Atsižvelgiant, jog čia turime reikalą su tarptautiniu mastu organizuota nusikaltėlių grupe, turime suplanuoti jos lizdo sunaikinimą Vilniuje ir kituose Lietuvos miestuose. Dalį jos narių galima pasodinti į kalėjimą. Kiti yra žinomi kaip brigados nariai, bet trūksta jų nusikaltimų įrodymų, ir jų nuteisti nėra kaip. Kova sunki, nes žmonės bijo liūdyti prieš brigadą, kad nuo jos nenukentėti. Dar blogiau, kai yra brigados agentų teisės saugoj, policijoj ir pačioj valdžioj. Jie išpėja brigados vadovus apie organizuojamą akciją prieš juos. Nuvažiavus policija suimti nusikaltėlius valgančius tam

tikram restorane randa, kad jie ką tik išvykę, nes jiems buvo pranešta apie policijos išvykimą juos suimti.

Visgi, jei Lietuvos visuomenė pareikalautų iš valdžios institucijų apvalymo nuo nepatikimų tarnautojų, jei žmonės nustotų bijoję liūdyti ir jei pati valdžia pradėtų rimtą kovą su organizuotu nusikalstamumu, ją būtų galima laimėti ir dar ne taip sunkiai.

Reiktų apsvarstyti, ar negalima atvykėlius iš svetur nusikaltėlius ištremti iš mūsų krašto. Gal čia reiktų pakeisti kurį nors įstatymą.

Viena yra aišku: kovą su mafija reikia vesti dabar, po sėkmingos Lingio nužudymo bylos. Kitaip šis klausimas užmigs, ir mafija vėl atsigaus. Hidra liks gyva, kol jai nenukaposim visų galvų.

Damoklo kalavijas pakibęs virš Nepriklausomybės

Taip įvertintas sutarties su Rusija dėl karinio tranzito pavojus Lietuvai konferencijoje „Mūsų pozicija karinio tranzito klausimu“. Ji įvyko Vilniuje, „Zinijos“ draugijos salėje. Konferencijoje dalyvavo nemažai Lietuvoje žinomų žmonių: istorikai E. Gudavičius ir A. Sidlauskas, rašytojas J. Avyzius, režisierius R. Vabalas, filosofas V. Radžvilas, Vilniaus miesto tarybos pirmininkas V. Sapalas, Seimo nariai S. Saltenis, R. Ozolas, V. Landsbergis, A. Baskas ir kiti. Žemiau skelbiame atsiųstą konferencijos rezoliuciją.

„Politinė sutartis su Rusija dėl karinio tranzito per Lietuvą pakibo kaip Damoklo kalavijas virš mūsų Nepriklausomybės. Sociologinės apklausos rodo, kad tik 4 procentai Lietuvos gyventojų pritarę šiai sutarčiai, įstumiama Lietuvą į karinę Rusijos erdvę. Tokia sutartis smarkiai pablogintų ir Lietuvos žmonių ekonominę būklę, nes atskirtų Lietuvą nuo stabilų, turtingų Europos valstybių sąjungos.

Į Lietuvos piliečių chartijos būstinę nenutrūkstamu srautu plaukia žmonių parašai, remiantys „Atsišaukimą dėl Lietuvos saugumo“. Gauta jau daugiau kaip 10 tūkst. tokių laiškų. Nerimą ir protestą dėl Lietuvos Vyriausybės neatsakingos politikos reiškia įvairiausių profesijų žmonės - gydytojai, mokytojai, aukštųjų mokytojų dėstytojai, menininkai, darbininkai, ūkininkai, teisininkai, dvasininkai, kariškiai, architektai, inžinieriai, mokslininkai, politikai, žurnalistai, sportininkai, verslininkai ir t.t. Tai reikšmingi asmeninio apsisprendimo ir pilietinio sąmoningumo aktai, liudijantys, kad mūsų visuomenė nesileidžia apmulkinama oficialių raminančių pareiškimų. Nepritaria sutarties dėl karinio tranzito pasirašymui ir Lietuvos Seime atstovaujamos politinės partijos, išskyrus vienintelę izoliuotą LDDP.

Konferencija nutaria:

1. Reikalauti, kad Lietuvos Vyriausybė nutrauktų gėdingas derybas su Rusija dėl karinio tranzito sutarties ir nepasirašytų jokios sutarties tuo klausimu.
2. Reikalauti, kad Lietuvos Vyriausybė pertvarkytų karinio tranzito taisykles pagal tarptautines konvencijas ir neleistų Rusijos kariniams pervežimams naudoti

G. Dekanidzė

Jono Varno pieš.

Nuosprendis V. Lingio nužudymo byloje

Lapkričio 10-ąją Vilniuje Aukščiausiajame Teisme popiet beveik dvi valandas buvo skaitomas nuosprendis „Respublikos“ dienraščio vieno iš leidėjų V. Lingio nužudymo byloje.

Teismas paskelbė, kad I. Achremovas, pernai spalio 12-osios rytą nušovęs V. Lingį, nuteisiamas kalėti iki gyvos galvos, su juo kartu nusikaltimo vietoje buvęs V. Slavickis - 14 metų kalėjimo, juos vežęs B. Bobičenka - 13 metų ir 3 mėnesių metų už grotų. Borisas Dekanidzė, kurį Igoris Achremovas ir prokuratura minėjo kaip to nusikaltimo organizatorių, nubaustas išimtinė mirties bausme sušaudant ir konfiskuojant turta.

visuomenei pražūtingus Lietuvai karinio tranzito padarinius, o mokslines bei kūrybines organizacijas ir visas partijas - aiškiai pareikšti poziciją šiuo klausimu, gyvybiškai svarbiu Lietuvos ateičiai.

Konferencijos prezidiumo vardu hab. dr. Vytautas Kubilius
Vilnius, 1994 m. lapkričio 12 d.

„E.L.“

Baltijos Asamblėjos dėmesys Kaliningrado srities problemai nervina Rusiją

Lapkričio viduryje Vilniuje įvykusioje Baltijos Asamblėjos sesijoje priimta rezoliucija „Dėl Kaliningrado srities demilitarizavimo ir tolesnės raidos“. Joje sakoma: „Baltijos Asamblėja mano, kad Kaliningrado srities ateitis yra visos Europos problema ir jai išspręsti reikia bendrų veiksmų.

Tuo vadovaudamasi Baltijos Asamblėja:

1. Siūlo Kaliningrado srities demilitarizavimą vertinti kaip būtina Vidurio ir visos Europos saugumo proceso elementą.

2. Remia Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje pateiktą svarstyti rezoliuciją dėl pagarbos vietovardžiams kaip Europos kultūros paveldui ir Kaliningrado srities senųjų vietovardžių grąžinimo.

Baltijos Asamblėja kreipiasi į Baltijos Ministrų Tarybą ir ragina Kaliningrado srities demilitarizavimo bei tolesnės raidos klausimais surengti tarptautinį pasitarimą prie apvalaus stalo“.

Rusijos užsienio reikalų ministerija (URM) Baltijos Asamblėjos rezoliuciją dėl Kaliningrado srities įvertino kaip „atvirą kišimąsi į Rusijos vidaus reikalus“. Pažymėta, kad „Kaliningrado sritis buvo, yra ir bus neatskirama Rusijos Federacijos dalis“. Taip pat pareiškama, kad „turėtų būti aišku, jog Rusija niekada ir su niekuo neaptarinės šiame kontekste Kaliningrado srities

„ateities“ ir jos statuso. Bet kokioms pretenzijoms į Rusijos suverenitetą bus duotas kuo ryžtingiausias atkirtis“. Pasak Rusijos URM, „Rusijos kariuomenės kiekį apsprendžia Rusijos gynybiniai poreikiai. Mes šių išpareigojimų nepažeidžiame. Negana to, kariuomenė srityje pamažu mažinama. Tačiau tai mūsų vidaus klausimas“. Rusijos URM nuomone, „rezoliuciją įtrauktas raginimas prie apskritojo stalo surengti tarptautinį pasitarimą Kaliningrado srities demilitarizavimo bei tolesnės raidos klausimais yra aiškiai provokacinis, kuriuo siekiama ap sunkinti Baltijos ir Rusijos santykius“.

Iš viso Baltijos Asamblėjos sesijoje Vilniuje priimta 17 rezoliucijų bei kitų dokumentų. Vienoje jų rekomenduota Baltijos Ministrų Tarybai pradėti rengti Lietuvos, Latvijos ir Estijos gynybinę sutartį ir kuo greičiau ją pasirašyti. Sesijoje nepriimtas pateiktasis rezoliucijos projektas dėl narystės NATO. Jame buvo numatyta kreiptis į Sąraus Atlanto Asamblėją bei NATO vadovybę, prašant greičiau spręsti Lietuvos, Latvijos ir Estijos integracijos į NATO struktūras klausimą. Vėliau įvykusioje spaudos konferencijoje Estijos Valstybės susirinkimo pirmininkas Ulo Nugis sakė, kad tokia rezoliucija nepageidautina NATO sutartėjimo procese, kuris vyksta pagal „Partnerystės taikos labui“ programą.

„E.L.“

Žūstančiųjų gelbėjimo kryžius drašiemis Trakų rajono gyventojams

Ingrida Vėgelytė

Lietuvos Respublikos Prezidentas Algirdas Brazauskas apdovanojo Aldoną Juozapavičienę, Eleną Komparškienę, Aldoną Razmaraitienę ir Kęstutį Šaltenį. Už ypatingą drąsą ir pasiaukojimą gelbstint daugelio žmonių gyvybes 1994 m. lapkričio 6 d. Trakų r. įvykdytoje geležinkelio diversijoje įteikti Žūstančiųjų gelbėjimo kryžiai. O Aplinkos apsaugos ministerija skyrė po 500 Lt premiją už tai, kad anksčiau minėtieji piliečiai užkirto kelią ekologiškai katastrofai. Jų sustabdytas traukinys vežė itin pavojingas chemines medžiagas.

Anksti rytą, 7 val. 10 min., Baltamiškio ir Vievio tarpustotėje (35 km nuo Vilniaus) buvo bandyta

Apdovanojami su Prezidentu A. Brazausku.

P. Lileikio nuotr.

susprogdinti dviejų kelių geležinkelio tiltą per Bražuolės upelį. Sprogimas įvyko priartėjus traukiniams, važiuojantiems maršrutais Kaunas - Vilnius ir Sankt Peterburgas - Kaliningradas. Traukinys Nr. 664, važiuojantis

maršrutu Klaipėda - Vilnius, buvo sustabdytas.

Aldona Juozapavičienė ir dvi jos dukterys bei anūkas pamanė, kad nat jų namo, esančio šalia geležinkelio, užgriuvo medis arba prasidėjo žemės drebėjimas. Bet

tilto pusėje pastebėję dūmus, tuoj pat suprato, kad atsitiko nelaimė. 26 metus dirbusi geležinkelių transporte 65 metų Aldoną Juozapavičienę su vaikais griebė raudoną chalatą bei šaliką ir puolė stabdyti tuo metu turėjusių važiuoti traukinių.

Gavusi Žūstančiųjų gelbėjimo kryžių ir išklausiusi Prezidento padėkos, Aldona Juozapavičienė tuoj pat pasiteiravo Prezidento, ar jos, gyvenančios miške, nenušaus mafiozai. Kai A. Brazauskas paklausė, ar ji tikra, kad tiltą susprogdino mafiozai, A. Juozapavičienė atsakė: „O kas gi daugiau? Juk ne aš.“ O galų gale paprašė Prezidento telefono, „kad nereikėtų lakstyti gelžkelio.“

Aldona Juozapavičienė, Elena Komparškienė, Aldona Razmaraitienė ir Kęstutis Šaltenis išgelbėjo beveik 1000 žmonių gyvybes ir užkirto kelią ekologiškai katastrofai. „L.A.“

Susprogdinti Ignalinos AE grąsinusį alytiškį teis Švedijos teismas

Ainis Gurevičius

Švedijoje jau įvyko pirminis Lietuvos piliečio K. Mažuikos teismas. Lapkričio 4 d., jis Švedijos premjero kanceliarijai įteikė laišką, adresuotą ministrui pirmininkui I. Carlssonui, kuriame reikalavo 8 milijonų kronų.

Negavęs šių pinigų, lietuvis grasino susprogdinti Ignalinos atominę elektrinę. Saugumopolicija suėmė K. Mažuiką, lapkričio 7 d., kai jis vėl atėjo į premjero kanceliariją, kaip manoma, pasiimti pinigų. Teismas šiam Alytaus gyventojui pasakrė tardomąją priemonę -

areštą.

Pasak švedų žurnalistų, sulaikytojo elgesys kelia abejonių, ar jis yra sveiko proto (Lietuvoje į psichiatrinę įskaitą jis neįrašytas). Lietuvos ambasadorius Švedijoje R. Kalonaitis sakė, kad švedai skrupulingai tai patikrinasi, jei kilis tokių įtarimų.

Ignalinos atominės elektrinės direktorius V. Sevaldinas sako, kad jėgainėje sugriežtintas leidimų režimas, apsaugai įsakyta būti budresniai. Kol kas nepastebėta jokių ženklų, kad Švedijoje sulaikyto lietuvi grąsinimai būtų

realūs, nors jis ir tvirtina, kad veikia su bendrininkais.

Bylą tiriantis prokuroras J. Danielssonas BNS korespondentui pasakė, kad kaltinamasis tardomas teigė, esą šantažuoti Švedijos vyriausybę jį privertė Lietuvos veikianči grupuotė NUC-41 „W“. K. Mažuika tvirtina nesąs tos grupuotės narys, o jos aukas. Švedijos saugumo policijos SAPO atstovai BNS korespondentui Stokholme pasakė, kad alytiškis laikomas tardymo izoliatorius vienuetėje ir gali bendrauti tik su tardytoju ir advokatu.

Policija turi sankciją laikyti jį suimta iki lapkričio 22 dienos, tačiau ji gali būti pratęsta, jei iki to

laiko nepavyks surinkti pakankamai medžiagos jo bylai. Manoman, kad teismas įvyks ne anksčiau kaip po dviejų savaičių.

Pasak šaltinių Švedijos premjero kanceliarijoje, K. Mažuikos laiškas rusų kalba surašytas 4 puslapiuose. Jame, be kita ko, teigiama, kad organizacija NUC-41 „W“ turi savų žmonių Ignalinos jėgainėje, o pernai elektrinėje dingusi kuro kasetė esąs tos pačios organizacijos darbas.

Kęstutis Mažuika gimęs 1942 metais Šiauliuose, gyveno Plungėje. Į Alytų jis atsikraustė 1983 metais.

Butas, kuriame jis gyvena su sūgyvintine, Alytaus policijos pareigūnams žinomas kaip vieta, kur renkasi mėgstantys išgerti žmonės.

„L.R.“

Tarp daugelio priešų, šiandien traukiančių Lietuvą į dugną, yra baimė. Sena mūsų pažįstama, ištikimai lydėjusi lietuvi visą rusų tarybinės okupacinės laikotarpį: verbavusi savo vergus į saugumą, vertusi išdavinėti draugus, idėjas, savo įsitikinimus. Tik labai trumpam ji pasitraukė į šešėlių šlovingomis tautinio atgimimo dienomis, kai lietuviai, apsvaigę nuo laisvės troškulio, galėjo negalvodamas paaugoti gyvybę už savo aukščiausią idealą - Lietuvos valstybingumą.

Tai kaip čia atsitiko, kad po Kovo 11-osios, kai tapome tikraisiais savo krašto šeimininkais, atgavę nepriklausomybę, išsikovojo tarptautinį pripažinimą, vėl pradėjome drebėti? Valdžios viršūnės - prieš Maskvą, pavaldiniai - prieš viršininkus, verslininkai - prieš turto prievartautojus, paprastas žmogelis (o tokių juk dauguma) - prieš plačiai praziotus skurdo nasrus: ar užteks elgetiško pajamų (pensijos, algos...) apsiginti nuo bado, susimokėti už butą, paslaugas (pagal europinius standartus), o antstolis ar neišmes į gatvę. Kodėl gi šitaip? Nejaugi demokratija, apie kurią su pasididžiavimu šaukiama kiekviename skersgatvyje, suderinama su baime? O gal jos, tos mūsų liaupsinamos demokratijos, dar nėra, kol kas tegyvename iliuzija? Aš lenkiusi žmonėms (deja, jie išimty), kurie, pasitelkę virtą valią, kritiškų momentų įstengia nugalėti baimės jausmą arba bent sąžiningai grumiasi su juo,

Baimės nasruose

Jonas Avyžius

suprasdami, kad kitu atveju nusižengs per ilgus šimtmečius susiklosčiusiems žmonių doroviniams principams. O tai jau ribojasi su nusikaltimu. Prieš visuomenę, tautą, valstybę, pagaliau prieš save. Tačiau daugumą (visų mūsų nelaimei) sudaro ne jie, o piliečiai, kurie net neįtardami yra visiškai baimės vergai. Nuolatinį drebėjimą, klaidžiojant gyvenimo labirintuose, jie laiko natūralia individo dvasine būseną: toks gyvenimas, reikia glaustis prei galingesnio, saugotis, kad neužmintum jam ant kojos. Nesvarbu, kad judviejų doroviniai principai nesutampa, išduodi savo įsitikinimus. Drebėk ir vizgink uodegą, šuniškai žiūrėdamas galingesniai į akis, nes kitaip gali būti išstumtas iš vežimo ir net nublokštas po ratais. Vito Lingio pavyzdys. O kas nori būti sutriuškintas arba bėgti iš paskos liežuvį iškišęs, jei galima patogiai atsiolius važiuoti? Drebiant kinkas, nežinia, ar toli, bet kol kas važiuoti. (Kito, pastarosiomis dienomis pagarsėjusio žurnalisto pavyzdys).

Štai ir važiuojam... Mažas viršininkėlis iš baimės lankstosi didesniai, šitas - dar didesniai. O ką jau kalbėti apie paprastą darbuotoją, priklausantį nuo savo tiesioginio viršininko kaprizų. Sakysim, nuo tokio, kuris šiandien „iš vyžos išokęs į čebatą“ anot seno

posakio. Prastos kultūros, nepasižymintis dorovingumu, su didžiulėmis pretenzijomis. Pavaldins jam tik darbo kuinas, kurį ir nenuvartytą nuo kojų galima išmesti į gatvę, jeigu atsiras kitas, neblogiau traukiantis, bet paklusnesnis, akiai vykdantis savo pono igeidžius. Laukinio kapitalizmo sąlygomis tokiems rojus. Eina pasiramščiuodami prievaždo lazda kaip baudžiavos laikais ir tvoja kiekvienam

Dieve, kaip suskaldyta mūsų visuomenė! Ideologinių, partinių rietenų, pavydo, neapykantos, pagaliau beribio godumo greičiau praturtėti, sutrempus purvinais prievartautojo batais elementariausias dorovės normas.

pasipynusiam po kojų per nugarą. Nebandyk pasiskusti, pakritikuoti, ginti savo teises. „Nepatinka, nedirbkl“ - bus tau atrėžta, leidžiant suprasti, kad gatvė plati. Ir būsi užčiauptas. Jeigu tas prievaždas švaistosi, sakysim, kokioje plačiai žinomoje gydymo įstaigoje (be to, turi talentą sumaniai derinti valdiškus interesus su asmeniniais pastarųjų naudai) jam nieko nereikia pažeminti didžiausios pagarbos vertus žmones, kurių nuopelnai mūsų visuomenės sveikatingumui neapskaičiuojami. O ką jau kalbėti apie personalą. Ir visi tyli susigūžę: terorizuojami tirono.

Reikia valgyti, nieko nepadarysi. Auginti vaikus, kai kam padėti seniems tėvams. Drona, kefyro butelis... Taip, mes toli nuo tų, kurie kilnoja putojančias šampano taures,

Tauta, kuri didingai pasikėlė iš nelaisvės namų, pažadinta atgimimo trimtų, - ties pražūtis riba. Ažuolas, atlaikęs svetimųjų kirvių smūgius, iš šaknų raunamas savųjų.

sėdi prie pokylio stalų su keptais parsiūkiais. Mes tik juodadarbiai baltais chalatais, kuriems numetami apgraužti katliukai.

Tai gi... Ir apie visa tai pagalvojus, nevilts apima. Dieve, kaip suskaldyta mūsų visuomenė! Ideologinių, partinių rietenų, pavydo, neapykantos, pagaliau beribio godumo greičiau praturtėti, sutrempus purvinais prievartautojo batais elementariausias dorovės normas.

Po šių mano žodžių neįsivaizduokite „keturkampio“ vyruko su pistoleto rankoje, o gerokai susiaurinkite jo pečius, užmeskite ant jų baltą mediko chalatą ir už ausies užkiškite gerai nusmailintą administratoriaus pieštuką, seniai pakeitusį tam žmogui šventą Hipokrato priesaiką. Patogus darbo įrankis: keliais juo brūkštelėjimais galima pasirašyti pelningą sandėrį su užsienio firma, kalancia pinigus iš žmonių nelaimių, kadangi liginiai per brangiai kainuoja valstybei (o iš tikrųjų kliudo mūsų biziui), užtrenkti jiems prieš nosį šios gydymo įstaigos (Nukelta į 6-tą psl.)

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO LAIKRASTIS.

Redaktorė J. Zitkevičienė, 29 Ormond Rd., Moonee Ponds Vic. 3039.

Sveikiname su šv. Kalėdomis!

Mielą ir gerbiama „Ateities žingsnių“ redaktore, p. Jonę Zitkevičienę, sveikiname ateinančių šv. Kalėdų proga. Linkime džiaugsmingų Kalėdų švenčių ir daug laimės ir sveikatos Naujuose Metuose!

„Ateities žingsnių“ jaunieji bendradarbiai

Skirtingos Kalėdos

Kalėdų metu mes prisimename Jėzaus gimimą. Per šį didį įvykį mes sveikiname viens kitą, linkime linksmai pašvęsti Kalėdas.

Tačiau, Kalėdos nėra visiems linksmas laikas. Šiandieninėje visuomenėje daug žmonių vargsta. Vieni be darbo ir neturi užtektinai pinigų mieliems ką nors net menko nupirkti.

Mano nuomone, šie žmonės turėtų nesirūpinti apie dovanų pirkimą, jie yra laimingi, kad turi kam nors tas dovanas duoti. Yra daug žmonių kurie be namų, be šeimos. Tik reikia miesto centre pasivaikščioti ir daug ubagų pamatyti.

Mums turbūt sunku įsivaizduoti kaip šioms žmonėms širdį spaudžia matyti krautuvų langus prigrūstus Kalėdų seniais, puoštais eglėmis ir dirbtinu sniegu.

Gal net tiems, kuriems teko jau daug laiko praleisti „ant gatvės gyvenant“ Kalėdos yra ištrintos iš jų atminties. Gal jos būdavo per daug skaudžios arba tik būdavo įvyki, kuris supykino benamius ir lengviausia išeitis buvo visai nekreipti dėmesio, neatsiminti, kad išvis buvo tokia diena, kaip Kalėdos.

Nereikia būti ubagu, kad Kalėdos taptų vargas, o ne šventė. Gali būti turtingas ir gražiame name gyventi ir jaustis labai nelaimingas šiuo metu, kad neturi šeimos arba artimų draugų apie save.

Mano nuomone, Kalėdos nėra laikas kada reikia rūpintis apie ką dovanositi kitiems arba ką kiti tau dovanos. Reikia rūpintis su kuo tu praleisi šį svarbų laiką.

Albina Strungaitė
Melb. Lit. kursų 11 klasė**Nuo pirmadienio iki penktadienio**

Aš šiais metais lankau naują mokyklą, kuri vadinasi MacRobertson Mergaičių Gimnazija. Lankau penkias dienas į savaitę - nuo pirmadienio iki penktadienio. Kiekvieną dieną yra šešios arba septynios pamokos. Iš viso aš turiu maždaug 12 mokytojų. Apie visus savo mokytojus neparafysiu, o tik apie tuos, dėl kurių kartais norisi pasiskųsti.

Aš nelabai geros nuomonės apie savo matematikos mokytoją, nes jis netinkamai mus moko. Štai jo pamoka - tik pasako kurį puslapį reikia daryti, ir jeigu klasėje nebaigiame, užduoda namuose užbaigti. Jis tik perskaito iš knygos, kaip daryti, retai iš savęs ką nors paaiškina. Kadangi jis taip pat yra mūsų klasės auklėtojas, mes prie jo kas rytą susirenkame prieš eidami į savo tikras klases. Jis beveik kiekvieną dieną vėluojasi. Vieną rytą, kai matematikos pamoka sekė

mūsų rytmetinį susitikimą jis buvo taip pavėlavęs, kad net į matematikos pamoką pavėlavol Ziūrint, kad jis arti mokyklos gyvena, ir dviračiu atvažiuoja, jis neturėtų visą laiką taip vėluoti.

Mano muzikos mokytoja gana lėta. Pati nemokėdama, bando mus išmokinti dainuoti. Gal todėl mokinėms įdomu ją apgaudinėti, ir jai nelabai sekasi klasę suvaldyti.

Anglų kalbos mokytojas labai savotiškai rengiasi ir elgiasi. Klasėje bando būti juokingas, kas jam ne visą laiką pasiseka. Mums užduoda be galo daug sunkių pamokų, ir iš jo yra sunku gauti gerus pažymius.

Bendrai paėmus, kadangi mokytojai skirtingi ir pamokos įvairios, mokslo valandos nuo pirmadienio iki penktadienio gana įdomiai praslenka ir palieka blogesnių ir geresnių prisiminimų.

Dalia Didžytė Lit. kursai 9 kl.

Grybų dėdė

Mano dėdei, kuris gyvena Vilniuje, labai patinka grybauti ir grybus valgyti. Kai aš buvau Lietuvoje, gana dažnai važiuočiau pasimaudyti ežeruose, ir po to į mišką grybauti. Man atrodydavo, kad kuo atidžiau ieškai tą grybą, tuo sunkiau juos rasti. Būtent taip buvo mano dėdei. Jis labai ieškodavo grybų, bet mažai rasdavo.

Vieną saulėtą rytą dėdei geriau sekėsi. Jis grybavo girioje ir pririnko daugybę įvairių grybų. Grįžęs visus grybus išdėliojo ant stalo ir palygino su grybų paveikslais ir aprašymais senoje knygoje. Deja, dauguma jo

grybų buvo pilki, susiraitę ir nevalgomi. Bet dėdė videlto sumanė tuos grybus ilgai virinti, kad nebūtų nuodingi. Virtuvė labai pasmirdo, o grybai susileido į košę. Aš nesiryžau ją paragauti.

Kitą dieną vėl išsiruošėme maudytis ir grybauti, bet vietoje grybų radome daug uogų, ypač mėlynių. Grybų pntinės liko tuščios, o rankos mėlynos nuo mėlynių sulčių.

Paskutinę dieną vėl išvykome grybauti. Šį sykį buvome sėkmingi. Pušynuose radome keletą baravykų ir daug rudmėsių. Pagaliau mano „grybų dėdė“ buvo patenkintas.

Albina Strungaitė
Melb. Lit. kursų 11 klasė**Sveikinimas**

Kristaus gimimo proga, sveikinu visus bendradarbius, jų tėvelius, mokytojus ir skaitytojus.

Naujuose Metuose linkiu sveikatos, gyvenimo džiaugsmo ir vilčių išsipildymo su Dievo palaima.

Viltis bendra: „Laiminga Tėvynės ateitis!“

Asmeniškai dėkoju Reškutėnų, Vilniaus mokytojams ir jų mokiniams, kurie prisidėjo savo straipsniais „A.Z.“ Linkiu Jiems ištvėrmės ir neišsenkančių vaizduočių - augti ir toliau su „A.Z.“ bendradarbiauti.

Mano brangiesiems „A.Z.“ jauniems Australijos bendradarbiams širdingas aciu už netikėtus gražius linkėjimus.

Jūsų,
„A.Z.“ Redaktorė**Man patinka artistas - Rowan Atkinson**

Rowan Atkinson yra labai garsus anglas artistas komediantas. Jis yra daug pasirodęs televizijoje ir filmuose. Jis yra geriausiai žinomas dėl savo rolių filme „Four Weddings and a Funeral“ (Keturi vestuvės ir vienos laidotuvis) ir televizijos komedijų serijose „The Black Adder“ - Juodasis žaltys ir „Mr. Bean“ (Ponas Pupa). Rowan Atkinson labai gabi suvaidina ir gudrų ir kvailų. Nesvarbu kokio jo rolė, jis visuomet labai juokingas.

Jaunystėje Rowan Atkinson net negalvojo būti artistu. Jis universitete studijavo inžineriją. Bestudijuodamas jis lankė vaidybos kursus, ir ten surado savo talentą. Rowan Atkinson yra labai privatus asmuo, tai niekas nežino labai daug apie jį. Aš dar tik žinau, kad šių metų gale, jis žada išleisti savo paskutinę „Mr. Bean“ filmą, ir po to, šios rolės nebevaids.

Kim Pettiford
Melb. Lit. kursai, 10 klasė**Kelionė į Olandiją**

Grįžę iš Amerikos, skridome į Olandiją pas kitą dėdę ir tetą. Olandijoje buvo labai šalta, lijo, buvo vėjuota ir visą laiką buvo apsiniaukę. Olandijoje apstojome „The Hague“ mieste, kuris yra maždaug 30 kilometrų nuo sostinės Amsterdam. Kai mes ten buvome, matėme daugelį muziejų įskaitant Van Gough ir Reijks muziejus. Nukeliavome ir į Anne Franks muziejų. Amsterdam plaukėme kanaluose, kurių yra labai daug Olandijoje.

Vieną savaitgalį, dėdė mus nuvežė į Vokietiją, ir ten du miestus Dusseldorf ir Cologne gerai apžiūrėjome. Cologne katedra,

seniausia visoje Europoje, yra labai tamsi viduje, ir pilna turistų. Mes nusifotografavome prie Rhine upės. Tą sekmadienį mes nuvažiuoavome į Belgiją į Bruges miestą. Belgijoje yra labai gražūs pastatai ir labai skanūs šokoladai. Antwerpen mieste, taip pat Belgijoje, matėme tapytojo Rubino namą ir katedrą. Šis miestas yra gražiausias, kurį esu kada mačius!

Olandijoje buvo lengva susišnekėti su žmonėmis, nes tenai visi kalba angliškai. Ten yra labai populiariu važiuoti dviračiais.

Man ir Olandijoje labai patiko, ir tikrai grįščiau, bet kitą sykį - vasaros metu.

Venta Jokubaitytė
Melb. Lit. kursai**Kai eisite „fišingauti...“**

Vieni juos vadina „trautais“, kiti „forelėmis“, o tikrieji lietuviai - upėtakiais. Aš kalbu apie vieną žuvų rūšį. Aš nežinau, kaip šiais laikais lietuviai Lietuvoje vadina savo žuvį, bet tikiuosi, kad su žuvų vardais neatsitikotai, kaip su kitais žodžiais. Girdime, kaip vadovus vadina „lyderiais“, susirinkimus „mytingais“, ūkius - „fermomis“. Tai gal ir su žuvimis tas pats darosi?

Lietuvoje randamos žuvis ne visos žinomos čia, Australijoje, bet galima sužinoti australiškų žuvų lietuviškus vardus. Ar žinojote, kad „mullet“ yra kefalė, kad „salmon“ yra laiša ir kad „cod“ yra menkė? Tikriausiai žinojote, kad „eel“ yra

unguris, ir kad „shark“ yra ryklys, „whale“ - banginis. Neužmirškite, kad „trout“ yra upėtakis - margasis („river trout“) arba vaivorykštinis („rainbow trout“), ir įsidėmėkite, kad „sea trout“ yra šlakys. „Minnows“ yra rainės, o „mackerel“ skumbė. Kiti įdomūs žuvų pavadinimai: bizonžuvė, raibapelekis kūjagalvis, vilkžuvė, durklažuvė.

Kai eisite fišingauti, atsiprašau - meškerioti, vadinkite savo pagautas žuvis jų lietuviškais vardais. Taip padėsite išlaikyti lietuvių kalbą bent čia, Australijoje.

Danius Aras
Melb. Lit. kursų 11 klasė**Esu akla**

Ankstytas rytas. Žadintuvas pradeda skambėti ir mane žadina. Aš girdžiu skambėjimą, jaučiu atklotę ir naktinius marškinius ant savo kūno, bet nematau saulės šviečiančios pro langą. Sunku pasirošti mokyklai iš ryto. Lėtai vaikštau prie sienų, kad galėčiau pirštais pajusti, kada prie ko nors prieinu.

Esu akla. Visada tik tamsumą matau. Tačiau bandau gyventi ir veikti taip, kaip matantys.

Mokykloje girdžiu kreidos braižymą ant lentos, bet nematau, kai mokinys ant mokytojos nugaros prilipina popieriuką, ant kurio parašyta „Spirk į mane“. Tokiu atveju aš ne taip dažnai pasijuokiu,

ir dažniau žmonės iš manęs juokiasi.

Tačiau aš ne visuomet būnu liūdna ir nusiminusi. Vienas mano atsiekimų yra tai, kad išmokau pianinu skambinti ir žadu toliau tobulintis. Taip pat turiu nusistatymą į šiaurinę Australiją nuvažiuoti, ir ten pabūti tropiškame miške. Žinau, kad nieko nematyčiau, bet pajusčiau miško šiltą tvankumą, paparčius glostančius mano veidą, girdėčiau egzotiškų paukščių balsus, vandens čurlenimą akmenuotais upeliais.

Albina Strungaitė
Melb. Lit. kursų 11 klasė

Kreipimasis į Lietuvos politinių kalinių sąjungos narius ir visus buvusius Lietuvos politinius kalinius

Mes, atlaikę išbandymus ir likę ištikimi aukšties moraliniams reikalavimams - nesitraukti, šiandien kaip niekada privalome savo atmintyje sugrįžti į tuos tragiškus istorinius įvykius mūsų Tautai ir Lietuvos valstybingumui.

Lietuvos politiniai kaliniai, rezistentai, kaip žmonės, labiausiai pajutę pilietinį pašaukimą, nesiskirstė į partijas, sroves, judėjimus. Mūsų gilus tikėjimas, kad Lietuva turi būti laisva ir nepriklausoma, buvo pagrįstas istoriškai atsakingu idealizmu, nereikalaujant ir nesitinkint jokio atpildo. Savo pareigos įvykdymu įnešėme didelį įnašą į Lietuvos gyvybingumą.

Lietuvos rezistentai gynė nuo okupantų didžiausią brangenybę - Tautą su visomis jos dvasinėmis vertybėmis. Būdami dar gyvi, privalome išsaugoti šviesų atminimą, kurių jau nėra tarp mūsų. Partizanų aukos mus visus įpareigoja giliai susimąstyti ir

istoriškai įvertinti tos kovos teisėtumą. Stovėdami ant savo apgintos Lietuvos žemės, praėję ugnį ir vandenį, sovietinius konclagerius, turime likti natūralioje politinėje erdvėje. Tą teisę mes iškovojome savo istoriniu įsipareigojimu rezistencijai, kaip organizacijai, kurios atstovavimas Nepriklausomos Lietuvos idėjai okupuotame krašte įteisintas aukšto lygio kariniais-politiniais dokumentais.

Iškilius realiam pavojui, kai pokario rezistentus norima paskelbti lietuvių tautos genocido vykdytojais, mums, likusiems gyviems, ypatingai tenka atkreipti dėmesį į šių reiškinį neatsitiktinį nuoseklumą: sąmoningai ignoruojamas įstatymas dėl atsakomybės už lietuvių tautos genocidą jo vykdytojams; nereikalaujama iš okupantų atlyginti už mūsų valstybės apiplėšimą, vergišką darbą lageriuose ir tautos naikinimą; buvę

komunistai viešai neapgailestauja dėl jų partijos padarytų nusikaltimų; LKPS kaip politinės organizacijos naikinimas, agentūrinių bylų archyvų negražinimas; genocido tyrimo centro atidavimas į nepatikimo žmogaus rankas; privilegijų gražinimas kolaborantams ir 1500 rezistencijos dalyvių nereabilitavimas.

Tai akivaizdžiai byloja, kad politinių kalinių nuogaštavimai ne be pagrindo.

Lietuvių tautos priešai siekia, kad istorinės rezistencijos kovos būtų užmirštos. Mūsų, visų Lietuvos politinių kalinių, pareiga išsaugoti žmonių atmintyje rezistencijos faktų tikrovę gyva, neiškreipta, svetimos propagandos nesuteršta.

Garbingos kovos istorija, sudėtų aukų už laisvę šviesus atminimas mus istoriškai, teisiškai ir moralškai įpareigoja likti politinė organizacija ir užimti savo vietą laisvoje, demokratinėje, nepriklausomoje Lietuvoje.

Visuomeninė organizacija reikalinga tik kitaip mąstantiems.

Gyvybių ir kančių kaina, kurią sumokėjo už Lietuvos laisvę rezistentai, politiniai kaliniai, yra per didelė, kad būtų galima juos nušalinti nuo Lietuvos politinio gyvenimo. Iki šiol nė viena politinė partija mūsų interesų negynė ir negina. Lietuvos rezistencijos laisvės dvasia turi būti savarankiška.

Buvę politiniai kaliniai:
J. Dailidė, Z. Medineckas,
R. Ragaišis, S. Insođa,
S. Karagas, V. Juodsnukis,
J. Leončikas, A. Skučas,
P. Karoblis, A. Proškus,
J. Bieris, J. Šimanskas,
V. Butvilas, R. Makauskas,
A. Laberincas, J. Šumskas.

Šis kreipimasis buvo apsvartytas 1994 m. birželio 12 d. Jam pritarė aukščiausiai išvardinti Lietuvos politinių kalinių sąjungos nariai - skyrių atstovai.

Baimės nasruose

(Atkelta iš 4-to psl.)

duris... šimtai likimo pasmerktųjų, kaip išsigelbėjimo laukia operacinio stalo, guls dabar anksčiau laiko kapo duobėn.

Tiesa, aukščiausias medicinos žinybų valdininkas, kadaise irgi dėvėjęs baltą chalata ir senokai primiršęs Hipokrato priesaiką, ligoniams suteikė viltį. Apgulimas, užsitęsęs ištisus mėnesius, lyg ir atšauktas. Tačiau ar būtų taip atsitikę, jeigu nebūtų plačiau prasizioję baimės nasrai: aukštosios viršūnės simboliškai baltais chalatais neišsigandę dar didesnio skandalo, o ligoniniai - neišvengiamos mirties. Iš pirmo žvilgsnio, baimė čia atliko lyg ir pozityvų vaidmenį. Bet vėl klausiam: ar būtų toks šios liūdnei pagarsėjusios istorijos finalas (o gal dar tik pusfinalis?), jeigu joje nebūtų dalyvavęs dar vienas žmogus, taip pat davęs Hipokrato priesaiką ir įsitikinęs, jog ją sulaužyti - didžiausias gydytojo nusikaltimas. Puikiai vieniems žinomas nefrologijos specialistas profesorius Dainys, užstojęs savo krūtine pasmerktuosius, tik sąžiningai atliko mediko pareigą, tačiau mūsų košmariškame gyvenime gerbiamo chirurgo pasiaukojantis atkaklumas prilygsta žygdarbiui.

Taip, Lietuva dar turi asmenybių ir tai negali nenuteikti optimistiškai.

Dar senieji romėnai pastebėjo, kad nėra įstatymo, kurio negalima apeiti. O ką jau kalbėti apie lietuvišką įstatymą, primenantį Nidos žvejų tinklą menkėms gaudyti.

Beje, baimės nasrai tokie galingi, kad gali praryti net įvairių visuomenės sluoksnių labai gerbiamą žmogų, laikytą asmenybe. Kazin ar Lietuvai kada buvo toks sunkus metas kaip šiandien. Tiek daug neteisybės, prievartos, valdžios savivalės. Ir skurdas skurdas skurdas. Tauta, kuri didingai pasikėlė iš nelaisvės namų, pažadinta atgimimo trimitų, - ties

pražūties riba. Ažuolas, atlaikęs svetimųjų kirvių smūgius, iš šaknų raunamas savųjų. O balsas, kurį tauta norėtų išgirsti, atkakliai tyli. Tiesa, kažkada jis buvo prabilęs, padėjo parašą, o paskui suniekintas turėjo savo nuomonės atsiskyti. Sudrebėjo prieš baimės nasrus. Ir šiandien tebedreba. Taip, mes, kuriantys dvasines vertybes, aukščiau visko. O kaip iš tikrųjų? Gal tai geriausias būdas išlikti ir valdžiai geram, ir neprashaui pro šalį, kad neprarastum neklystančio pranašo vardo tautos akyse...

Ypatinga baimės rūšis, ar ne tiesa?

Tai ką daryti, sakykim, tokiam teisėjui (tegu ir aukšto rango), kuriam pasiūloma telefonu pasirinkti vieną iš dviejų-solidų kyšių ar kulka į kaktą?

Nėra kalbos, pirmasis atvejis mielesnis.

Štai ir knisai prisiekęs teisingumui Temidės tarnas kartu su nusikaltėlio nupirkto advokatu po Baudžiamąjį kodeksą, ieškodamas spragos, pro kurią galėtų prasprausti teisiąjamą į laisvę. Ir, židrekit, pasiseka. Nes dar senieji romėnai pastebėjo, kad nėra įstatymo, kurio negalima apeiti. O ką jau kalbėti apie lietuvišką įstatymą, primenantį Nidos žvejų tinklą menkėms gaudyti. Kam jį apeidinėti, jei galima čia pat pro pirmą pasitaikiusią skylę - šmurkt ir ten, kur nori. Kartu su kitais baudžiamosios bylos veikėjais, nes jie irgi paralyžiuoti baimės: žmogelis, kuris galėtų būti ieškovu (beje, kai bėda prispaudė, klykdamas puolė teisingumo organų prašyti užtarimo), didžiadvasiškai atsisako savo parodymų, neigia, ką anksčiau buvo pasakęs. Liudininkai vėl slapstosi kaip žvirbliai, katiną pajutę. O kurį pasiseka atitempti į teismą, išsisukinėja arba nieko neprisimena. O tuo tarpu kaltinamasis, palaikomas savo nusipirkto advokato, kiek galėdamas šmeižia tardymo organus - reikia kaip nors išsisukti nuo

parodymų, kuriuos davė tuoj po suėmimo, nepaneigiamų faktų priremtas prie sienos. Taigi visas ansamblis gražiai sustyguotas darniai groja. Ir repeticija pavyko, reikalui esant bus galima ją pakartoti su nemažesniu pasisekimu...

Daug prikalta ordinų nusipelnusiems valstybės vyrams. Ant išdidžiai išpūstų krūtinų žiba vyčiai ir gedimainai. Tačiau ar daug jų, tų ordinų kavalierių, praeidami pro skęstantįjį, nenusiųgęžtų ir pultų gelbėti? Baimės akys didelės, anot senos lietuviškos patarlės, norint jas užmerkti, negana turėti sąžinę, gerbti save, dažnai reikia ir didvyriškumo. Ir, be abejo, supratimo, kad įsėdamas baimėi į

nasrus, tu kerti šaką, ant kurios sėdi.

Baigdamas leisiu sau mažą nukrypimą nuo temos.

Mafijozų struktūros, vis giliau prasiskverbiančios (naudodamos kyšius ir gąsdindamos) į valstybę valdančią grietinėlę, per savo statytinius stengiasi įteigti (neva kilniais humanizmo tikslais) mintį visai panaikinti mirties bausmę. Kai kas jau kimba ant šito kabliuko, taisydamasis europietiškaip parištą kaklaraištį. Tai būtų tik padrašinimas žudikui ir pasityčiojimas iš jo aukų. Teisingumas reikalauja gyvybės už gyvybę, jeigu ta gyvybė buvo atimta sąmoningai, siekiant vienokio ar kitokio tikslo. Baimės nasrai, kuriuose šiandien atsidūrusi didžioji visuomenės dalis, turi atsigręžti prieš nusikaltėlių pasaulį.

"Respublika"

Melbourno Skautininkų Ramovė Parapijos Namuose spalio 30 d. Onutei Prašmutienei davus Skautininkės Ižodį.

Iš kairės v.s.fil. kun. Pr. Daukyns, v.s. Jonė Zitkevičienė, v.s. Danutė Lynikienė, s. Vytautas Mačiulis - Geelongo Šatrijos tunto tuntininkas.

Antroje eilėje: Australijos Rajono Vadas skautininkas Narcizas Ramanauskas, Rajono Vadijos atstovė s. Rasa Statukvienė, naujoji skautininkė Onutė Prašmutienė, ps. Birutė Prašmutaitė - Ramovės pirmininkė, ps.fil. Jonas Vizbaras.

Trečia eilė s. Povilas Kviecinskas (tik jo galva matyti) ir ps. Linas Prašmutas.

Nufotografavo Kęstutis Lynikas - Sueigos svečias - Lietuvos Respublikos Garbės Konsulas.

IS MUSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Gyvojo Rožančiaus Brolija gruodžio mėnesį meldžiasi: Dievui padėka už suteiktas malones.

Mūsų Parapijos Sekmadienio Mokyklos mokslo metų užbaigimas gruodžio 11 d. sekmadienį. Iškilmingos pamaldos Švč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje ir mokytojai su mokiniais žengia į Bažnyčią su procesija, visi gieda ir atlieka liturginius skaitymus, aukų atnešimą prie altoriaus. Mokslo Metų užbaigimo Aktas Lietuvių Namuose koncertinėje salėje 2.30 val.

Kūčioms plotkelių galima gauti prie bažnyčios prieš lietuviškas pamaldas, kreiptis pas Zigmą Augaitį - Parapijos Tarybos narį.

Sveikinimas

Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime Melbournu Lietuvių Namuose atmintiną sveikinimą pateikė Lietuvos Respublikos Garbės Konsulas Kęstutis Lynikas šiais iškilmingais žodžiais:

- Kad Tėvynė Lietuva yra nepriklausoma, kad kalbama sava

PRANEŠIMAS

S.m. gruodžio mėn. 11 d. su lietuviška bendruomene nori susitikti tarnybiniais reikalais Melbournu besilankantys Lietuvos Banko Valdybos Pirmininkas Kazys Ratkevičius ir Lietuvos Komercinio Banko atstovas Vladas Terleckas.

Parapijos išlaikymui bendra suma vokeliais aukojo: \$200 Zigmą Mackevičius. Po \$100 Juozas Keblys, J. Mikštas, V. Pažreckas, J.&M. Venckai. Po \$65 V.&L. Jomantai, Vl. Račius, P.&A. Vaičaitis. \$60 J. Kriksčiūnas, po \$50 Z. Augaitis, J. Ciurinskas, M. Medeišienė, J. Oželis; \$40 Zundė, \$35 R. Smitas, \$30 J. Makšimienė; po \$20 J. Jeršovienė, L. Katinas, G. Ramanuskas, po \$15 A. Gajauskienė, A. Tamašauskas; \$10 V. Sabaliauskas. Visiems aukojusiems ir kartu prisuntusiems „Tėviškės Aidų“ prenumeratas nuoširdžiai dėkoja kun. Pr. Daukyns.

Morningtone prieškalėdinės pamaldos gruodžio 10 d. šeštadienį 12 val. Stasio Ermino sodyboje, 40 MacDonald Grove, Mornington. Kviečiami visi apylinkių lietuviai!

kalba, kad laikomės savos kultūros, kad turime savo mokyklas, universitetus, didžiausia padėka visų pirma atitenka mūsų kariams, savanoriams, partizanams, mūsų kariuomenei - kad šių didvyrių pagarba ir atminimas yra gyvas mumyse. Dėkojame Lietuvių Karių Sąjungos Ramovės valdybai. Lietuvos Respublikos Konsulato vardu Kariuomenės šventės proga sveikinu čia susirinkusius ir dėkoju Jums ir Ramovės valdybai už tęsiamą garbingą darbą mūsų Bendruomenėje.

Garbė Jums tebūna - Jums visiems ir Lietuvos kariams!

Ta proga 2.00 val. Lietuvių Namuose jie sutiko duoti trumpą pranešimą apie ekonominę padėtį Lietuvoje. Tautiečiai yra maloniai kviečiami dalyvauti šiame susitikime.

Lietuvos Respublikos Konsulatas Melbournu

Adelaidė

Mirė A.ŠA. Zigmą Stankus spalio 24 d. būdamas 86 m. Gimęs Telšiuose, Zemaitijoje. Lietuvoje būdamas dirbo miškininkystės tarnyboje, vedė, užaugino 4 vaikus. Vokietijoje vedė antrą žmoną ir su ja atvyko Australijon. Vėliau iki mirties gyveno vienas.

Adelaidėje priklausė ramovėnams ir pensininkams, giedojo „šv. Kazimiero“ bažnytiniam chore, dainavo „Lituania“ chore. Buvo praktikuojantis katalikas ir dosnus lietuviškų reikalų rėmėjas. Paskutiniu laiku gyveno lietuvių senelių „Zidinyje“. Ligoje lankė kun. J. Petraitis ir aprūpino šv. sakramentais.

Spalio 27 d. šv. Kazimiero bažnyčioje prie Mirusiojo karsto Klebonas su laidotuvių dalyviais sukalbėjo Rožinio dalį, aukojo šv. Mišias su pamokslu, giedojo bažnyt. choras, vad. N. Masiulytei-Stapleton. Atsisveikinimo žodį tarė Vyt. Neverauskas, Ed. Dukas, kapinių krematoriumo koplyčioje kalbėjo J. Bočiulis. Liet. Namuose buvo pabendravimas ir pietūs Mirusiojo prisiminimui. Užuojuota likusiems vaikams, Mirusiam ramybės Viešpaties globoje.

Staigi mirtis, tokia netikėta A.ŠA. Klementinos ir A.ŠA. Juozo Beinoravičių. Lapkr. 3 d. Juozas Beinoravičius dirbdamas lauke buvo ištiktas paralyžiaus. Iš peryvenimo Jo žmoną Klementiną tą pačią 3-čią dieną lapkr. ištiko mirtis... Abu buvo nuvežti į Queen Elizabeth ligoninę, kur kapelionas mirštančiai Klementinai suteikė ligonių patepimą. Juozas Beinoravičius dar buvo atsigavęs, bet po 7-nių dienų mirė - 10 d. lapkričio. Jam dar sergančiam ligoninės kapelionas suteikė išrišimą ir ligonių patepimo sakramentus.

A.ŠA. Klementina 70 metų, A.ŠA. Juozas 74 metų. Klementina gimusi Ylakiuose, Juozas Tirkšliuose, Mažeikių apskr., Lietuvoje. Ylakiuose tarnaudamas Juozas susipažino su Klementina, vedė Vokietijoje, Oldenburge 1945 m. Susilaukė pirmosios dukters Nijolės. Į Australiją atvyko 1949 m. Pradžioje gyveno Whyalloj, 1950 m. persikėlė Adelaidėn. Čia gimė dukra Irena ir sūnus Rimantas, abu tebegyvena Adelaidėje, Nijolė su šeima Milduroj, Vic. A.ŠA. Juozas dirbo autobusų konduktorium, vėliau kelių valdybos raštinėje. A.ŠA. Klementina turėjo cukraus ligą ir kentė širdies sutrikimus. Klementina priklausė Liet. Sąjungai, Juozas sportininkų klubui, abudu pensininkų klubui, rėmė lietuviškų reikalus, lietuvišką spaudą ir gimines Lietuvoje.

Lapkr. 8 d. šv. Kazimiero bažnyčioje buvo A.ŠA. Klementinos laidotuvės, o lapkr. 12 d. A.ŠA. Juozo. Abiejose laidotuvėse Klebonas su laidotuvių dalyviais už Mirusius kalbėjo Rožinio dalį,

aukojo gedulingas Mišias, sakė pamokslą, grojo vargonais J. Pocius, N. Masiulytė-Stapleton. A.ŠA. Klementina palaidota Dudley Park kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kun. J. Petraitis, visi laidotuvių dalyviai sugiedojo „Viešpaties Angelas“. Po laidotuvių pakviesta pabendravimui Liet. Namuose Mirusią prisiminti. Po 4-rių dienų lapkr. 12 d. į žmonos A.ŠA. Klementinos Beinoravičienės kapą palaidotas ir jos vyras A.ŠA. Juozas Beinoravičius. Kun. Klebonas atliko laidojimo apeigas, giedojome „Viešpaties Angelas“.

Kiek skausmo, Viešpatie, 4-turių dienų laikotarpyje dvejose laidotuvėse toje pačioje šeimoje. Nuoširdi, gili užuojauta dukroms: Nijolei su šeima, Irenai ir sūnui Rimantui taip netikėtai netekus mylimųjų Tėvų, A.ŠA. Klementinos motinai Marijai Intienei netekus brangiųjų - Dukros ir Zento. Priimki, Viešpatie, Mirusius savo globon - susitikimui laimės Amžinybėje.

Kristus Karalius - Adelaidėje Kristaus Karaliaus šventę šventėme dvi dienas. Seštad., lapkr. 19 d. 9 val. ryto mūsų Radijo Valandos dalį paruošė Ateitininkai: kun. J. Petraitis tarė nuoširdų žodį, A. Kubiliaus paruoštą įdomią paskaitą gražiai perdavė Vingra Rupinskienė ir pats Augustinas Kubilius, įtarpuoptuose iškilmingai skambėjo giesmės - viskas skirta Kristui Karaliui.

7 val. vakaro šv. Kazimiero bažnyčioje kun. Klebonas suruošė „Sventąją Valandą“ su atgailos liturgija ir bendruoju išrišimu.

Po karštos dienos, maloniai lietučiai lašnojant atvėsus, šv. Kazimiero bažnyčioje prie išstatyto Švč. Sakramento buvo gera klausytis Klebono žodžių žengiant į Adventą, o paskui į Kalėdų džiaugsmą. Buvo pakili maldos ir atgailos nuotaika, giedojome visa bažnyčia, taip daug žmonių. Jautėmės buvę su Kristumi, Kuris žvelgė į mus iš Monstrancijos, mus laimino. Tikrai buvo sielai atgaiva. Ačiū Klebonui kun. J. Petraičiui.

Sekmadienį, šventoriuje plevėsuojančios vėliavos skelbė Kristaus Karaliaus šventę, 11 val. iškilmingos šv. Mišios šv. Kazimiero bažnyčioje. Prie altoriaus baltos lelijos ir raudoni gvazdikų žiedai, šv. Sosto, Lietuvos, Ateitininkų ir Liet. Kat. Moterų D-jos vėliavos, giedojo šv. Kazimiero bažnyt. choras vad. N. Masiulytei-Stapleton, Klebono laikomos šv. Mišios ir pamokslas. Lekciją skaitė V. Baltutis, auką atnešė A.& V. Patupai, daug žmonių atėjo pagerbti Kristų Karalių.

Po šv. Mišių salėje Liet. Kat. Moterų D-jos v-ba laukė visų, paruošusi skaniums pietus ir kavutę Romos šv. Kazimiero Kolegijai parenti. Malonu buvo, kad gausiai susirinko ir pietums

S.P.

Kūčios Melbourne

Šiais metais Kūčios prasidės 6 val. vak. Melbournu Lietuvių Namuose, kad mažieji ir seneliai galėtų laiku sugrįžti namo.

Vakariene prasidės kun. dr. P. Daukno pravedama malda.

Po plotkelės pasidalinimo seks aguonpieniu užpilti skausainiukai ir kiti 12 patiekalų. Kaina: vaikams iki 5 metų veltui, vaikams iki 17 metų - \$5. Suaugusiems \$20 įskaitant vyną.

Užsakyti pas M. Sodaitienę iš ryto telef. 569 9578 iki gruodžio 15 d., užsimokant iš anksto. Sekmadieniais pietų metų Lietuvių Namuose.

ARMONIKA

(Folklorinis dainų ir muzikos ansamblis)

Koncertai

Nors Armonikos atvykimo laikas į Australiją dar nėra galutinai apaiškėjęs, bet skelbiame numatytus koncertus:

Canberroje - gruodžio 15, (tikslus laikas ir vieta bus paskelbta vėliau)

Sydnejuje - gruodžio 17, 14.30 val. Lietuvių Namuose

Melbournu - gruodžio 18, 14.00 val. Lietuvių Namuose

Adelaidėje - sausio 2, 14.00 val. St. Peters Town Hall.

Jei būtų kokių nors pasikeitimų - pranešimel!

ALB Krašto Valdyba

Pirmąją Komuniją priėmė Melbournu Lietuvių Parapijos Sekmadienio Mokyklos mokiniai Švč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje per Kristaus Karaliaus šventę lapkričio 20 d. Iš kairės Mikas Kristens, Alanta Skeivyte, Gražina Kymantaitė ir kun.dr.Pr. Daukyns. Nufotografavo Dalia Didžienė.

Koks Lietuvos jaunimas statistikų akimis?

Statistikos departamento gyventojų tarnybos viršininkė Marija Karalienė pokalbį su Eltos korespondente pradėjo išvardydamai kurias pagrindines jaunimo problemas ir jų gyvenimo pokyčius, kuriuos fiksuoja statistai: per paskutiniuosius penkerius metus 12 procentų sumažėjo studentų, triskart - santuokų, apie penkis kartus padaugėjo jaunų žmonių mirčių. Daugėja jaunų bedarbių, nors apie 70 procentų jaunų vyrų ir 50 procentų merginų dirba privačiame sektoriuje. Visos gyventojų grupės, taip pat ir jaunimas, mažiau suvartoja produktų

M. Karalienė teigia - Lietuvoje formuojasi naujas jauno vyro, kuris galvoja apie savo ir savo šeimos išlaikymą, tipas. Tyrimai parodė, kad mūsų jauni vyrai vieninteliai iš 28 pasaulio valstybių tirtų vyrų dažniausiai yra tos nuomonės, kad žmona turi nedirbti, šeiminkauti namuose, Santuoką Lietuvoje galima pavadinti viena jauniausių Europoje. Dažniausiai tuokiasi 20-24 metų asmenys. Beje, kai merginos peržengia 25 metų ribą, jos teka daugiau nei tris kartus rečiau. Skiriasi dažniausiai 25-29 metų sutuoktiniai.

Pasak M. Karalienės, kalbant apie jaunimą, būtina paminėti per paskutiniuosius trejus metus penktadaliu sumažėjusį gimstamumą.

15-29 metų asmenys sudaro mažiau nei ketvirtadalį Lietuvos gyventojų - jų yra 834,1 tūkstančiai. Mieste jaunimo yra daugiau kaip du kartus nei kaime. Jaunų vyrų šalyje yra 426,2 tūkstančiai, o merginų, moterų - 407,9 tūkstančiai.

Nuo 1990 metų nuolat mažėja besimokančiųjų visose šalies mokyklose. Šių mokslo metų pradžioje bendrojo lavinimo mokyklose buvo 508887 mokiniai. Veikia 12 naujo tipo mokyklų, kuriose mokosi jaunuoliai, nenorėję lankyti bendrojo lavinimo mokyklų.

Sios mokymo įstaigos yra populiarios, jose mokoma bendrojo lavinimo dalykų ir amato. Daugėja mokyklų su sustiprintu kurio nors dalyko mokymu. Daugiausia pasirenkamos humanitarinės krypties mokyklos. Per vienerius mokslo metus studijas nutraukia 7 tūkstančiai studentų, 64 procentai iš jų - dėl nepažangumo. Pastaraisiais metais didėja konkursas stojant į aukštąsias mokyklas, o stojančiųjų į profesines mokyklas mažėja. 223 mūsų studentai gilina žinias 17 pasaulio valstybių.

Per 1993 metus 1855 nepilnamečiai neteko tėvų globos - tai 739 daugiau nei 1990-aisiais, 62 procentai įrašytųjų į įskaitą - iš asocialių šeimų. Pastaruoju metu pradėjo veikti pirmieji municipaliniai, parapijų, visuomeninių organizacijų vaikų globos namai.

Per 9 šių metų mėnesius nepilnamečiai, vieni ar kartu su suaugusiais, padarė 3189 nusikaltimus, iš jų - 3011 kriminalinių, tai 5,6 procento daugiau nei visų praėjusiais metais nepilnamečių padarytų nusikaltimų.

Praėjusiais metais 3202 psichinėmis ligomis sergantys paaugliai buvo dispenserizuoti. Chronišku alkoholizmu sirgo vienas, o 62 paaugliai įrašyti į profilaktinę įskaitą dėl piktnaudžiavimo alkoholiu.

Praėjusiais metais mirė 1363 jaunuoliai nuo 15 iki 29 metų. Savo noru iš gyvenimo pasitraukė 239 asmenys. Kitos dažniausiai pasitaikančios mirčių priežastys - piktybiniai augliai, kraujo apytakos sistemos ligos, nelaimingi atsitikimai, ypač susiję su įvairių rūšių transportu.

Trečiojo šių metų ketvirčio pabaigoje šalyje buvo 627 bedarbiai iki 18 metų, 8388 - iki 29 metų. Nedirbančių, ieškančių darbo jaunų žmonių buvo 21875, iš jų iki 18 metų - 2366.

„L.R.“

Dvi pareigos tėvynei

Olava Strikuliene

Prieš mėnesį Tauragėje gimė 3 kg, 500 g. sveriantis, 53 cm, ūgio vyras. Jo tėvas - devyniolikmetis Vidaus tarnybos I pulko karys Arūnas Cerbinas, nuo 1994 m. gegužės 9 d. atliekantis privalomąją karą tarnybą, o mama - beveik permatoma keturiolik metų mergaičiukė - štai ir šeima, štai mažiausioji visuomenės ląstelė, pasak filosofo Stasio Šalkauskio, „visuomenės miniatiūra“.

„Vaikai žaidė ir prisidžaidė“, - taip šnekama apie ankstyvas santuokas, tačiau šiam pasakojimui labiau tiktų gražesnis žodis, pavyzdžiui, pirmoji meilė. Daugiausiai šeimos berniūktis, jau neturintis tėvo, išvydo kaimynų kieme rausvaplaukę nepažįstamą mergaitę ir...

Kai jau ėjo septintasis nėštumo mėnuo, Kelmės rajono Teritorinės gynybos štabas turėjo sėkmingai įvykdyti pavasarinį jaunuolių šaukimą į privalomąją karą tarnybą. Nepilnametė laukėsi kūdikio ir Tauragės rajono valdybos leidimo ištekėti, o būsimasis šeimos galva vis dar buvo viengungis, neturintis jokių galimybių išvengti karą tarnybos, nes meilė ir dar nepagimdė vaikai - nei teistumas, nei debilitumas. 1994 m. gegužės

pradžioje Arūnas Cerbinas išėjo į armiją, o jau keturiolikos sulaukusio kario moteris išvažiuoja gyventi pas močiutę, išsigandusia, kad „Arūnas anūkės neves“. Tačiau karys tvirtai ruošėsi šventam santuokos sakramentui ir raštu kreipėsi į SKAT vadą pulkininką leitenantą A. Pocių: paleiskite iš I pulko namo, nes šeima neturės ko valgyti, močiutės pensijos nepakaks. Įsidarbinčiau pas Gaurės ūkininką Jonušą ir savo jėgomis gelbėčiau visuomenės ląstelę. O vadas taip atsakė: „Patikrinę A. Cerbino laiške minėtus faktus, nustatėme, kad išleisti anksčiau nei nustatyta iš tikrosios krašto apsaugos tarnybos nėra teisinio pagrindo. Jei eilinis A. Cerbinas ruošiasi vesti, dalinio vadas santuokos įregistravimui išleis trumpalaikį atostogų

Gydytojai skelbia pavojų: tik pusė naujagimių visai sveiki

Ramunė Lazauskaitė

Kaune, Vytauto Didžiojo universiteto salėje, vyko ketvirtasis Lietuvos akušerių ginekologų suvažiavimas. Kaip pasakė vienas jo organizatorių profesorius V. Sadauskas, po trejų metų pertraukos sukviešti šalies ginekologus ir jų svečius į tokį suvažiavimą paskatino susirūpinimas vis didėjančiu apsigimimų skaičiumi Lietuvoje.

Pirmasis suvažiavimo pranešimas, kurį skaitė prof. V. Sadauskas, buvo skirtas Lietuvos moterų sveikatai. Nors abortų skaičius Lietuvoje, palyginti su praėjusiais metais, sumažėjo, bet šimtui gimdymų tenka šimtas abortų. Tačiau manoma, kad šis skaičius neatitinka tikrovės - nemažai nėštumo nutraukimų neregistruota, nes atlikta privačiose medicinos įstaigose.

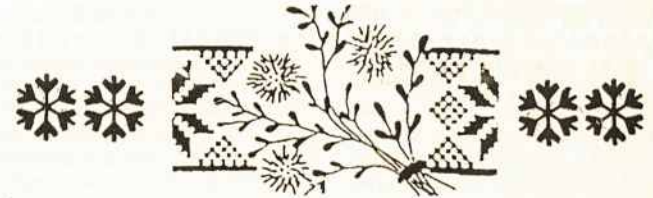
Suvažiavime buvo pranešta, kad tik 12 procentų šalies moterų gimdo be rizikos faktorių, tiek pat jų gimdo labai rizikuodamos. Tai yra viena iš priežasčių, kodėl šalyje taip daugėja apsigimimų. Šiuo metu šalyje tik truputį daugiau kaip pusė visų vaikų gimsta sveiki - 8,7 procento būna neišnešioti, apie 3 procentus - apsigimę. Akušerių ginekologų pastarųjų metų domenimis, kasmet Lietuvoje gimsta 7-8 tūkstančiai vaikų invalidų. Ketvirtadalis jų - su psichikos

sutrikimais, 36 proc. - su nervų ir jutimo organų susirgimais, apie 7 procentus - su regos sutrikimais. Kasmet į gyvenimą ateina 500-600 kurčių vaikų, apie tris tūkstančius - su klausos sutrikimais, apie pusketvirtą šimto - diabetiku.

Priežasčių, kodėl naujoji karta Lietuvoje gimsta tikrai neatspari ir ligota, buvo nurodyta nemažai. Kas antra moteris turi viršsvorį, kas devinta-dešimta rūko, tik 60 proc. gamtą teršiančių objektų turi valymo įrenginius.

Tik 10 proc. motinų savo vaikus ryžtasi maitinti krūtimi, o šalies maisto pramonė pateikia vien trumpo vartojimo kūdikių maistą. Jis tinka tik didžiuliuose šalies miestuose, nes kol bus nuvežtas į provinciją, taps jau nuodingas. Todėl suvažiavime šalies akušeriai ginekologai, kurių šiuo metu dirba apie 860, buvo raginami skatinti gimdyves labiau pasikliauti natūraliomis gamtos dovanomis.

Kauno medicinos akademijos akušerijos ir ginekologijos klinikos mokslininkai S. Cigriejus ir V. Itaitė apklausė daugiau kaip šimtą Kauno technologijos universiteto studentų, kurios gimdė būdamos 3-4 kurse. Paaikšėjo, kad sesijos metu 70 proc. nėščių studentų miega tik 4-5 valandas, apie 77 procentus jaunų moterų nesinaudoja akademinėmis atostogomis. „L.R.“

nustatyta tvarka, pristatė dokumentus“.

Ir pristatė Ir išleido! Ir vestuvės įvyko! Liudininkai, geri žmonės Jonušai, nupirko tortą - ir suvalgė keturiose: rausvo kremo rožytes ir lapelius. Arūno mama, septynių vaikų motina, sakė niekuo negalėsianti jaunajai padėti, nes neturinti pinigų, o Danutės mama atsikirta paprasčiau: „Man jau 18 metų atimtos motinystės teisės!“ Liūdna? Bet vestuvės juk įvyko: su torto rožyte, keturiomis ledų porcijomis ir balta skolinta suknele. O po mėnesio gimė sūnus Aurimas. Liesutė mama visai tapo permatoma, ir medicinos seserys prijunginėjo lašelė, o lietuvių tauta praturtėjo gerklungu vyrų, besišypsiančiu bedante burnele. Dievas duoda dantis, duos ir duonos, tačiau kaip verstis, kai dantų dar nėra, mama serga, a tėvelis studijuoja karą strategiją bei taktiką? Kaip išsaugoti šeimą? Ar nesubybės? Danutė ir jos kūdikį šelpia geri žmonės Jonušai, jautrios moterys pasiūlo vaikiškų panešiotų drabužėlių - taip auga lietuviukas Aurimas, taip gyvena kasdien vis blyškesnė keturiolikmetė ir rūtiskas jos vyras Arūnas, nes kario pareiga sutrukdė jam atlikti daug svarbesnę pareigą: būti tėvu ir išlaikyti šeimą, padėti savo moteriai. O kuri prievolė svarbesnė? Kodėl pirmąją sureikšminame trimtais bei paradais, o antroji - tik tavo rūpestis? Filosofas Antanas Maceina teigė, kad „tik šeimoje vaikas įgyja jausminį patriotizmo

pagrindą“, tada Tėvynei jau dabar gresia pavojus, jog 3 kg 500 g sveriantis Cerbinų pyplis netaps patriotu ir po 18 metų, kai mažiukas užaugs, jį varu teks vartyti į privalomąją karą tarnybą, nes vyrukas apsisukels... debilul!

Tai ironija. Verčiau remtis faktais. Pasak Kelmės rajono teritorinės gynybos štabo vyr. specialisto S. Zaturskio, 1994 m. pavasarį, kai į armiją buvo pašauktas ir A. Cerbinas, Kelmės rajone gyveno apie 320 šaukiamojo amžiaus jaunuolių. Šimtą vyrų iškart teko „nurašyti“, nes, pasak S. Zaturskio, buvo debilai. Pavasarį šaukimus gavo 190 vaikinių, į rajoną štabą atvyko 167, todėl 23 teko nubausti. Po medicinos komisijos patikrinimo tik 65 vyrai buvo tinkami karą tarnybai, po visų tikrinimų bei derinimų šį pavasarį iš Kelmės rajono išvyko į privalomąją karą tarnybą tik 54 vaikinai. Kiti, pasak S. Zaturskio, buvo nesveiki, teisti ir pan. Ar ne per daug tų nesveikų ir debilų? Ar ne per didelis konkursas į patrioto pareigą, kai vienam sveikam tenka 3,5 fiziškai ar morališkai nesveiko? O Arūnas Cerbinas buvo fiziškai ir morališkai sveikas, todėl ir išėjo į armiją. Todėl ir rūpinasi dėl savo žmonos ir vaiko. Debilas nesisielotų. Gal ūmai susirgusiame Kelmės rajone rastųsi bent vienas dar nesuręsęs šaukiamojo amžiaus vaikas, kuris ryžtųsi vietoj eilinio Cerbino pasimokyti I puke? Gal karą pajėgos ir be Cerbino nesušilpnėtų? „R“